

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 342/2017-54

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 25. októbra 2017 v senáte zloženom z predsedu senátu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Jany Baricovej a sudcu Rudolfa Tkáčika v konaní o sťažnosti [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátskou kanceláriou MAPLE & FISH s. r. o., Dunajská 15/A, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Viliam Karas, PhD., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 8 Co 950/2014 z 5. novembra 2015 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 8 Co 950/2014 z 5. novembra 2015 porušené boli.

2. Rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 8 Co 950/2014 z 5. novembra 2015 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Nitre na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Nitre je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 374,80 € (slovom tristosedemdesiatštyri eur a osemdesiat centov) na účet advokátskej kancelárie MAPLE & FISH s. r. o., Dunajská 15/A, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. apríla 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Komárno (ďalej aj „okresný súd“) sp. zn. 9 C 33/2007 z 8. októbra 2014 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu“), rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej aj „krajský súd“) sp. zn. 8 Co 950/2014 z 5. novembra 2015 (ďalej aj „rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Cdo 84/2016 zo 14. decembra 2016.

2. Sťažovateľka v sťažnosti namietala nevyhovenie jej reštitučnému nároku všeobecnými súdmi podľa zákona č. 161/2005 Z. z. o navrátení vlastníctva k nehnuteľným

veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam (ďalej len „zákon č. 161/2005 Z. z.“) v časti týkajúcej sa nehnuteľností zapísaných v katastri nehnuteľnosti ako zastavané plochy a nádvorí, ostatné plochy a vodné plochy, ako aj nehnuteľností, ktoré sa nachádzajú v chránenom areáli [REDAKOVANÉ], bez ohľadu na druh pozemku. Rozhodnutia sťažovateľka považovala za nesprávne, arbitrárne, formalistické a v rozpore s účelom reštitučného zákona. Tvrdila, že súdy sa vôbec nevysporiadali s jej námietkami v otázke spôsobilosti predmetu vydania.

3. Ústavnoprávne aspekty ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru videla sťažovateľka v nesprávnom a svojvoľnom výklade ustanovení reštitučného zákona, Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) a zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z. z.“), v dôsledku ktorého došlo k odopretiu spravodlivosti a vylúčeniu sťažovateľky z práva na súdnu ochranu, pričom realizáciu základného práva na súdnu ochranu v dovolacom konaní umožňuje predovšetkým § 237 OSP. Dôvody prípustnosti dovolania podľa sťažovateľky uvedené v § 237 OSP preto treba vykladať tak, aby ich prostredníctvom bola poskytnutá plná ochrana uvedeným článkom ústavy. V súvislosti s porušením svojho práva na spravodlivé súdne konanie poukázala sťažovateľka na viaceré rozhodnutia ústavného súdu. Zdôraznila aj význam princípu právnej istoty.

4. Vo vzťahu k právu vlastníť majetok garantovanému čl. 20 ods. 1 ústavy sťažovateľka poukázala na rovnosť vlastníckeho práva, teda rovnosť subjektov nadobudnúť vlastnícke právo k určitej veci a právo na rovnaký obsah vlastníckeho práva a jeho ochranu. Nestotožnila sa s aplikáciou výnimky (čl. 20 ods. 2 ústavy) z dôvodu zákonom jasne ustanovenej možnosti získania vlastníctva pozemkov v územiach s tretím, štvrtým a piatym stupňom ochrany pri navrátení majetku v reštitúcii (§ 62 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z.).

5. Namietané rozhodnutia všeobecných súdov sťažovateľka považovala za odmietnutie zjednať nápravu krivdy, ktorá vznikla v minulosti, pričom jej ako reštituentovi nebude poskytnutá žiadna náhrada ani iná satisfakcia. Dôsledkom takéhoto postupu všeobecných súdov je situácia, za ktorej ochrana vtáčieho územia nebráni štátu

samotnému predmetný majetok aj naďalej ekonomicky využívať. Je preto v príkrom rozpore s rovnosťou pred zákonom, aby mal štát pri užívaní vlastníckeho práva viac práv ako reštituent, ktorého štát v minulosti poškodil.

6. Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie navrhla sťažovateľka vydať nález v tomto znení:

„Ústavný súd Slovenskej republiky určuje, že rozsudkom Okresného súdu Komárno sp. zn. 9 C/33/2007-1021 zo dňa 08.10.2014, rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 8 Co/950/2014-1086 zo dňa 05.11.2015 a uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo/84/2016 zo dňa 14.12.2016, boli porušené základné ľudské práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej Republiky, podľa článku 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ústavný súd Slovenskej republiky rozsudok Okresného súdu Komárno sp. zn. 9C/33/2007-1021 zo dňa 08.10.2014, rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 8Co/950/2014-1086 zo dňa 05.11.2015 a uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/84/2016 zo dňa 14.12.2016 zrušuje a vec vracia Okresnému súdu Komárno na nové konanie.

Porušovatelia sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť sťažovateľovi trovy konania v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti nálezu.“

7. Ústavný súd vysporiadajúc sa podrobne s dôvodmi sťažnosti uznesením č. k. III. ÚS 342/2017-22 zo 16. mája 2017 prijal na ďalšie konanie sťažnosť sťažovateľky iba vo vzťahu k porušeniu ňou označených práv rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 8 Co 950/2014-1086 z 5. novembra 2015. Sťažnosť vo zvyšnej časti, t. j. vo vzťahu k rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 9 C 33/2007-1021 z 8. októbra 2014 odmietol pre nedostatok právomoci a vo vzťahu k uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 84/2016 zo 14. decembra 2016 ako zjavne neopodstatnenú; predmetom tohto konania je preto už iba prieskum rozsudku krajského súdu ako súdu odvolacieho.

8. K sťažnosti sťažovateľky sa na základe výzvy ústavného súdu krajský súd vyjadril podaním z 23. júna 2017 pod sp. zn. Spr 511/17. Po stručnom opísaní výsledkov konania na všeobecných súdoch navrhol sťažnosti nevyhovieť. Svoje stanovisko podporil viacerými rozhodnutiami ústavného súdu, napr. I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09, IV. ÚS 489/2011, k čomu okrem iného uviedol, že *podľa jeho názoru „závery vyjadrené odvolacím súdom v jeho rozsudku zo dňa 05. 11. 2015 č. k. 8Co/950/2014-1086 tak nie sú zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a z toho dôvodu z ústavného hľadiska nie sú ani neospravedlňiteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/2001). Písomné odôvodnenie rozhodnutia považujeme za správne a spravodlivé, nemajúce za následok porušenie namietaných základných práv sťažovateľky. Skutočnosť, že sťažovateľka sa nestotožnila s právnym názorom súdu a najmä obsahom jeho odôvodnenia, nemôže samo o sebe viesť k záveru o zjavnej arbitrárnosti tohto odôvodnenia.“*

9. Sťažovateľka k vyjadreniu krajského súdu predložila stanovisko listom z 10. júla 2017 trvajúc na nesprávnosti záverov rozhodnutia krajského súdu v spojení so závermi okresného súdu, ku ktorým došli reštriktívnym a formalistickým výkladom zákona č. 161/2005 Z. z., ako aj zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov. Súdne rozhodnutia v napadnutej veci sťažovateľka naďalej považovala za rozporné so skutkovými zisteniami, pokiaľ ide o posúdenie spôsobilého predmetu vydania vzhľadom na existujúci reálny stav, čo je prejav svojvôle a nedovolenej tvorby práva, je v rozpore s účelom reštitučného zákona, vymyká sa zásadám formálnej logiky a odporuje aj čl. 152 ods. 4 ústavy.

10. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania upustil od ústneho pojednávania v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), keďže dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

13. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

14. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

15. Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva. Predchádzajúce ustanovenie nebráni právu štátov prijímať zákony, ktoré považujú za nevyhnutné, aby upravili užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom a zabezpečili platenie daní a iných poplatkov alebo pokút.

16. Formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru. Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07, III. ÚS 24/2010).

17. Sťažovateľka porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy v spojení s právom na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy v podstate odôvodnila neprípustným, formalistickým až arbitrárnym výkladom ustanovení zákona č. 161/2005 Z. z., ktorý realizoval krajský súd v nadväznosti na okresný súd, a konajúcim súdom vytkla nezohľadnenie existujúcej judikatúry v otázke posúdenia spôsobilého predmetu vydania (nehnuteľnosti) reštituentovi.

18. Kľúčovou úlohou ústavného súdu v tomto konaní bolo preto posúdiť, či krajský súd namietaným rozsudkom ústavne akceptovateľným a udržateľným spôsobom rozhodol o nároku sťažovateľky na vydanie nehnuteľností, ku ktorým jej bolo odňaté vlastnícke právo v minulosti, v období tzv. „neslobody“.

19. Pri posudzovaní otázky, či mohlo byť namietaným rozsudkom krajského súdu porušené právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, je potrebné zohľadniť nielen odôvodnenie rozsudku krajského súdu, ale aj rozsudku okresného súdu. Tieto z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08).

20. Rozsudkom Okresného súdu Komárno sp. zn. 9 C 33/2007 z 8. októbra 2014 bola odporcovi, Slovenskému pozemkovému fondu v Bratislave, uložená povinnosť vydať a navrátiť sťažovateľke (v konaní vystupujúcej ako navrhovateľka) nehnuteľnosti evidované na liste vlastníctva registra C č. [REDAKOVANÉ] a liste vlastníctva registra [REDAKOVANÉ] katastrálneho územia [REDAKOVANÉ]. Vo zvyšnej časti bol návrh sťažovateľky zamietnutý. Zamietavý výrok rozsudku odôvodnil okresný súd najmä tým, že sporné parcely tvoria chránený areál so 4. stupňom ochrany, ktorý aj v súčasnosti ostáva v platnosti, a preto ich nemožno vydať v zmysle § 6 písm. e) zákona č. 161/2005 Z. z. Ďalšie sporné nehnuteľnosti nebolo možné podľa názoru okresného súdu vydať vzhľadom na to, že v zmysle reštitučného zákona nie je možné vydať nehnuteľnosti, ktoré sú druhom pozemku určené ako zastavané plochy a nádvoría, ostatné plochy a vodné plochy.

21. V dôsledku odvolania sťažovateľky proti zamietavému výroku bola vec rozhodnutá Krajským súdom v Nitre rozsudkom sp. zn. 8 Co 950/2014 z 5. novembra 2015.

Krajský súd sa v plnom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozsudku okresného súdu a na potvrdenie jeho správnosti uviedol:

«Vychádzajúc zo zhora uvedených ako aj súdom prvého stupňa citovaných zákonných ustanovení mal odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa za to, že navrhovateľom uplatňované vydanie pozemkov a navrátenie vlastníctva k nim v rozsahu parcel, v ktorej časti bol návrh navrhovateľky zamietnutý, nepodliehajú navráteniu vlastníctva v zmysle zákona č. 161/2005 Z. z. a teda mal za to, že súd prvého stupňa danú vec, po zistení skutkového stavu súladného s vykonaným dokazovaním a v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie vo veci, správne právne posúdil i vec správne rozhodol a svoje rozhodnutie aj náležitým spôsobom v súlade s Občianskym súdnym poriadkom i odôvodnil.

Nakoľko sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa týkajúcich sa zamietajúceho výroku rozhodnutia, na tieto pre ich správnosť len poukazuje a opakovať ich preto nebude (§219 ods. 2 OSP). Podľa názoru odvolacieho súdu poľnohospodárskou pôdou, ku ktorej sa podľa zák. č. 161/2005 Z. z. vlastnícke právo navracia, možno považovať len takú pôdu, u ktorej sú splnené súčasne dve zákonné podmienky uvedené v § 2 písm. b/ zákona č. 220/2004 Z. z., (na ktorý odkazuje § 2 ods. 1 písm. a/ zák. č. 161/2005 Z. z.), t. j. že sa jedná o produkčné potenciálnu pôdu, a že táto je evidovaná v katastri nehnuteľností ako orná pôda, chmelnice, vinice, ovocné sady, záhrady a trvalé trávne porasty. Pojem poľnohospodárskej pôdy v zmysle § 2 písm. b/ zák. č. 220/2004 Z. z. je užší ako pojem pozemku patriaceho do poľnohospodárskeho pôdneho fondu podľa definície v § 2 ods. 1 zákona č. 307/1992 o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu, do ktorého patrili (ktorý zahŕňal) aj pozemky, slúžiace na zabezpečenie účelu využívania jednotlivých druhov pozemkov. Zákonodarca si bol nesporne vedomý definície poľnohospodárskej pôdy v § 2 písm. b/ platného zák. č. 220/2004 Z. z., a preto v § 2 ods. 1 písm. a/ len odkázal na uvedení definíciu poľnohospodárskej pôdy bez toho, že by mal záujem riešiť uvedeným reštitučným zákonom č. 161/2005 Z. z. aj iné pozemky nadväzujúce na pozemky definované ako poľnohospodárska pôda. V dôvodovej správe zákonodarca uvádza „zákon sa vzťahuje na pozemky, ktoré tvoria poľnohospodársku pôdu evidovanú v katastri nehnuteľností (§ 2 písm. b/ zák. č. 220/2004), hospodárske budovy a iné stavby patriace k pôvodnej poľnohospodárskej usadlosti, pozemky, ktoré tvoria lesný pôdny fond podľa zák.

č. 61/1977 Zb. o lesoch v znení neskorších predpisov a zákona č. 100/1977 Zb. o hospodárení v lesoch a štátnej správe lesného hospodárstva v znení neskorších predpisov“. Produkčné potenciálnou pôdou je treba považovať reálne obrobiteľnú, výrobné úspešne využiteľnú pôdu a takáto pôda je v zmysle zákonov 161/2005 Z. z. a 220/2004 Z. z. poľnohospodárskou pôdou pri splnení aj druhej podmienky, že je evidovaná v katastri nehnuteľností ako orná pôda, chmelnice, vinice, ovocné sady, záhrady a trvalé trávne porasty. V čase účinnosti zákona č. 161/2005 Z. z. preto, vychádzajúc z uvedeného a s prihliadnutím na evidenciu v katastri nehnuteľností, bolo nesporným, ktorá poľnohospodárska pôda podlieha uvedenému reštitučnému zákonu, a to bez potreby osobitného (ďalšieho) riešenia tejto otázky. Možno to bol práve dôvod použitia takéhoto vymedzenia predmetu reštitúcie, oproti predmetu vymedzenia v predchádzajúcich reštitučných predpisoch. V zmysle uvedenej definície poľnohospodárskej pôdy v § 2 ods. 1 písm. a/ zák. č. 161/2005 Z. z. nebolo právne významné, v akom rozsahu sa produkčné potenciálna pôda evidovaná v katastri nehnuteľností ako orná pôda, chmelnice, vinice, záhrady, ovocné sady a trvalé trávne porasty aj reálne na daný účel využíva, resp. či sa prípadne aktuálne na účely poľnohospodárstva využíva aj iná pôda v katastri nehnuteľností inak evidovaná, a tiež to, či k pôde evidovanej v katastri nehnuteľností ako produkčné potenciálnej „neslúžia na zabezpečenie jej účelu využívania“ aj prípadné iné pozemky (ako to bolo v prípade reštitúcie podľa predchádzajúcich zákonov). Údaje katastra uvedené v § 7 Katastrálneho zákona, kam patria aj druhy a výmery pozemkov a údaje o využívaní nehnuteľností, sú hodnoverné, ak sa nepreukáže opak, resp. údaj katastra o druhu pozemku je hodnoverný a záväzný, ak sa nepreukáže opak (§ 70 katastrálneho zákona). Reštitučný zákon 161/2005 Z. z. však neumožňoval (neupravil), vzhľadom na použitú definíciu poľnohospodárskej pôdy, (možnosť) spochybňovať hodnoverný a záväzný údaj katastra o druhu pozemku, (keďže jeho ustanovenie § 2 ods. 1 písm. a/ nedáva zákonné zmocnenie na spochybňovanie evidovaného stavu v katastri nehnuteľností, napríklad uvedením slovného spojenia „a pôdu, ktorá je takto využívaná alebo slúži na zabezpečenie využívania v prospech poľnohospodárskej pôdy“).

Čo sa týka nehnuteľností - pozemkov, nachádzajúcich sa v chránenom areáli [REDAKOVANÉ] (ktorá skutočnosť medzi účastníkmi sporná nebola), mal odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa za to, že tieto pozemky sú v § 6 písm. e/ zákona č. 161/2005 Z. z.

z navrátenia vlastníctva k nim vyňaté, a to priamo zákonom a bez ohľadu na to, ako sa reálne v čase účinnosti uvedeného reštitučného zákona využívali. Dôvodová správa k uvedenému zákonu - § 6 uvádza, že dôvodom, kedy pozemky nemožno vydať, sú „prekážky, ktoré bránia riadnemu využitiu pozemkov“. Pozemky nachádzajúce sa v chránenom areáli už na základe tejto skutočnosti treba považovať za pozemky s obmedzeným využitím, daným potrebou prednostnej ochrany vtáctva. Odvolací súd sa stotožňuje s odporcom a so súdom prvého stupňa v tom, že slovné spojenie „slúži na účely“ sa vzťahuje len na pozemky obrany štátu a ťažbu vyradených nerastov, pričom nehnuteľnosťami ku ktorým sa vlastníctvo nenavracia v zmysle § 6 písm. c/ zák. č. 161/2005 Z. z. sú, okrem uvedených pozemkov, všetky pozemky chráneného areálu, národnej prírodnej pamiatky, chráneného krajinného prvku alebo ich ochranného pásma s tretím stupňom alebo štvrtým stupňom ochrany. Uvedenému výkladu nasvedčuje aj predchádzajúce definovanie v § 7 ods. 1 písm. e/ zákona č. 282/1993 Z. z., v ktorom boli definované pozemky ako slúžiace na účely obrany štátu a ťažbu nerastov alebo ako nachádzajúce sa (sú) na označenom území, teda aj v zmysle § 6 písm. e/ zákona č. 161/2005 Z. z. sa nevydávajú všetky tie pozemky, ktoré sú na území chráneného areálu, národnej prírodnej pamiatky, chráneného krajinného prvku alebo ich ochranného pásma s tretím stupňom alebo štvrtým stupňom ochrany.»

22. Vychádzajúc z ustálenej judikatúry ústavného súdu tento nemôže zasahovať do rozhodnutia všeobecného súdu iba preto, že by sám uskutočnil vyvažovanie ústavných hodnôt a základných práv inak, ako to so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu už pred ním urobil všeobecný súd. Ústavný súd ale musí zasiahnuť a chrániť základné právo vtedy, ak všeobecné súdy extrémne pochybili pri hodnotení významu základného práva alebo slobody, resp. ak by ich postupom boli porušené zásady spravodlivého procesu.

23. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obdobne práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom

práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

24. Prvoradou úlohou ústavného súdu je ochrana ústavnosti, a nie ochrana zákonnosti, čo je prejavom doktríny, že všeobecný súd pozná právo („*iura novit curia*“). Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (mutatis mutandis napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 50/04, IV. ÚS 238/05, II. ÚS 357/06). O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak ústavný súd zistí interpretáciu a aplikáciu právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a sú v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

25. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96, III. ÚS 151/05). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia

zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy (I. ÚS 13/01, I. ÚS 120/04).

26. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti je garantom ústavnosti a súčasne súdnym orgánom, ktorý je povinný chrániť dodržiavanie a rešpektovanie ústavy všetkými orgánmi verejnej moci vrátane všeobecných súdov. Dodržiavanie ústavy orgánmi verejnej moci však nemožno vzťahovať len na strohé rešpektovanie jej jednotlivých článkov. Generálna interpretačná a realizačná klauzula ustanovuje, že výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou (čl. 152 ods. 4 ústavy). Výklad každej právnej normy (právneho predpisu) musí byť konformný s ústavou ako základným zákonom štátu s najvyššou právnou silou. V prípade, že vec pripúšťa rôzny výklad, orgán aplikujúci právo je v konkrétnej veci povinný uprednostniť ústavne konformný výklad (I. ÚS 351/2013).

27. Špecifickou oblasťou právnych noriem Slovenskej republiky sú reštitučné zákony, ktorých účelom je zmiernenie krívd, ktoré boli spáchané v období demokratickej neslobody, v období porušovania ľudských práv a slobôd, vrátane práva vlastníť majetok. Predmetom reštitúcie bolo aj navrátenie majetku cirkvám a náboženským spoločnostiam v zmysle právnej úpravy obsiahnutej v zákonoch č. 298/1990 Zb. o úprave niektorých majetkových vzťahov rehoľných rádov a kongregácií a arcibiskupstva olomouckého v znení neskorších predpisov, č. 211/1990 Zb. Zákonné opatrenie Predsedníctva Slovenskej národnej rady o usporiadaní majetkových vzťahov medzi gréckokatolíckou a pravoslávnu cirkvou, zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 282/1993 Z. z. o zmiernení niektorých majetkových krívd spôsobených cirkvám a náboženským spoločnostiam v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 282/1993 Z. z.) v znení zákona č. 97/2002 Z. z. a zákone č. 161/2005 Z. z. V súlade s už uvedenými princípmi preskúmavania rozhodnutí všeobecných súdov ústavný súd pristúpil k posúdeniu dôvodnosti predmetnej sťažnosti, teda k posúdeniu, či krajským súdom poskytnutý výklad zákona č. 161/2005 Z. z. bol ústavne konformný.

28. Zákon č. 161/2005 Z. z. bol prijatý ako posledný zákon upravujúci reštitúciu cirkevného majetku. Z dôvodovej správy k tomuto zákonu vyplýva, že existujúci právny stav, najmä zákon č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov preukazovali, že vlastníckemu právu k pôde fyzických osôb a náprave krívd spáchaných na tomto majetku fyzickým osobám v rozhodnom období poskytoval štát vyššiu ochranu ako náprave krívd spáchaných na majetku cirkvi a náboženských spoločností podľa zákona č. 282/1993 Z. z. v platnom znení, čím boli porušené ústavné práva týchto subjektov a ústavná rovnosť ochrany vlastníctva. Cieľom zákona č. 161/2005 Z. z. je umožniť oprávneným osobám, ktoré nestihli uplatniť svoj nárok v stanovenej lehote podľa zákona č. 282/1993 Z. z., aby tento mohli uplatniť v novej lehote a aby sa poskytla rovnaká ochrana vlastníctva fyzickým osobám a vlastníctva cirkvám a náboženským spoločnostiam. Hoci hlavným dôvodom prijatia zákona č. 161/2005 Z. z. bolo poskytnutie ďalšej lehoty na uplatnenie nárokov oprávnených osôb, jeho cieľom nebolo zúžiť rozsah spôsobilého predmetu vydania. Účelom zákona bola opakovane náprava krívd spáchaných v minulosti samotnou štátnou mocou, preto orgány štátu sú pri aplikácii a interpretácii tohto predpisu povinné postupovať v súlade so zákonnými záujmami subjektov, ktorých ujma má byť aspoň čiastočne kompenzovaná. K splneniu jeho účelu a cieľa je preto nutné, aby súdy interpretovali tento predpis vo vzťahu k oprávneným osobám čo najústretovejšie v duchu snahy o zmiernenie niektorých majetkových krívd, v dôsledku ktorých k prechodu majetku došlo (porovnaj k tomu napr. aj uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 247/2009 z 28. septembra 2010).

K namietanému porušeniu označených práv výkladom ustanovenia § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 161/2005 Z. z.

29. Návrh sťažovateľky bol v časti zamietnutý z dôvodu nesplnenia zákonných predpokladov charakteristiky spôsobilého predmetu vydania podľa § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 161/2005 Z. z. (parcely č. 3184/2, 3195, 3270, 3078/34, 3227/23, 3227/24,

3227/25, 3227/26, 3228/20, 3228/24, 3228/26 a č. 3228/32, všetky vedené na [REDACTED] k. ú. [REDACTED] ako zastavané plochy a nádvoría, parcely č. 3197/3, 3198, 3013, 3015, 3016, 3017, 3018, 3169, 3179/2, 3184/1, 3185/2, 3194 a č. 3256, všetky vedené na [REDACTED] k. ú. [REDACTED] ako ostatné plochy, parcely č. 3178/2, 3180/3 a č. 3184, všetky vedené na [REDACTED] k. ú. [REDACTED] ako ostatné plochy, parcely č. 3014 a č. 3197/1, vedené na [REDACTED] k. ú. [REDACTED] a parcely č. 3181/2 a č. 3181/4, vedené na [REDACTED] k. ú. [REDACTED] ako vodné plochy) a z dôvodu vylúčenia možnosti navrátenia majetku podľa § 6 písm. e) zákona č. 161/2005 Z. z., keďže žiadané parcely evidované v katastri nehnuteľností ako zastavané plochy a nádvoría a ako orná pôda sú súčasťou chráneného územia [REDACTED] (parcely č. 3064/1, 3074/2, 3096, 3097, 3103/1, 3103/2, 3103/3, 3105, 3106, 3109/1, 3109/2 a č. 3109/3).

30. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2005 Z. z. vlastnícke právo sa vracia k nehnuteľným veciam, ktoré tvoria

- a) poľnohospodársku pôdu,
- b) hospodárske budovy a iné stavby patriace k pôvodnej hospodárskej usadlosti,
- c) lesný pôdny fond, hospodárske stavby a ostatné stavby súvisiace s ním,
- d) podiely spoločnej nehnuteľnosti.

31. Pre bližšiu špecifikáciu „poľnohospodárskej pôdy“ odkazuje zákon č. 161/2005 Z. z. na zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 220/2004 Z. z.“).

32. Podľa § 2 písm. b) zákona č. 220/2004 Z. z. na účely tohto zákona sa rozumie poľnohospodárskou pôdou produkčne potenciálna pôda evidovaná v katastri nehnuteľností ako orná pôda, chmeľnice, vinice, ovocné sady, záhrady a trvalé trávne porasty.

33. Jednou zo základných záruk fungovania právneho štátu je homogénny, ucelený systém právnych noriem, ich vzájomný súlad, ich historická a spoločenská aktuálnosť.

Ústavně súladný výklad právnej normy, ktorá vo svojom texte odkazuje na znenie inej právnej normy preto nie je možné uskutočniť bez výkladu súvisiaceho právneho predpisu.

34. Zo skutkového zistenia okresného súdu, s ktorým sa krajský súd stotožnil v celom rozsahu, vyplýva, že na sporných parcelách evidovaných v katastri nehnuteľností ako zastavané plochy a nádvoría, ostatné plochy a vodné plochy sa nenachádza žiadna stavba, ale na týchto sa nachádza cesta, chodník, jarok, hrádza, ovocný sad, dvor a podobne. Napriek tejto skutočnosti svoje rozhodnutie založil výlučne na aktuálnych údajoch v katastri nehnuteľností, pridržiavajúc sa doslovného výkladu citovaných ustanovení. Krajský súd doslovnú aplikáciu uvedených ustanovení akceptoval až do takej miery, že pristúpil k výkladu rozsahu reštitúcie podľa zákona č. 282/1993 Z. z. a zákona č. 161/2005 Z. z. v nadväznosti na porovnávanie pojmu „poľnohospodárska pôda“ definovanom zákonom č. 220/2004 Z. z. s pojmom „poľnohospodársky pôdny fond“ definovanom v zákone Slovenskej národnej rady č. 307/1992 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 307/1992 Zb.“), ktorý bol účinný do 30. apríla 2004 a nahradil ho zákon č. 220/2004 Z. z. so záverom, že „*pojmem poľnohospodárskej pôdy v zmysle § 2 písm. b/ zák. č. 220/2004 Z. z. je užší ako pojem pozemku patriaceho do poľnohospodárskeho pôdneho fondu podľa definície v § 2 ods. 1 zákona č. 307/1992 o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu, do ktorého patrili (ktorý zahrňal) aj pozemky slúžiace na zabezpečenie účelu využívania jednotlivých druhov pozemkov*“. Uvedeným výkladom vymedzil spôsobilý predmet vydania podľa zákona č. 161/2005 Z. z. v užšom rozsahu než bol tento vymedzený zákonom č. 282/1993 Z. z.

35. Záver prijatý krajským súdom sa vymyká pravidlám logiky, je v rozpore s cieľom zákona č. 161/2005 Z. z. a v čase jeho prijatia s platnou právnou úpravou týkajúcou sa definície poľnohospodárskej pôdy. Rozlišovanie „poľnohospodárskej pôdy“ podľa zákona č. 220/2004 Z. z. a „poľnohospodárskeho pôdneho fondu“ podľa zákona č. 307/1992 Zb. nemá opodstatnenie, keďže jediným účinným zákonom, na ktorý mohol reštitučný zákon č. 161/2005 Z. z. v čase jeho prijatia odkázať, bol zákon č. 220/2004 Z. z. (účinný od 1. mája 2004). Vylúčenie parcel reálne využívaných na poľnohospodárske účely,

ale formálne evidovaných inak ako orná pôda, chmeľnice, vinice, ovocné sady, záhrady a trvalé trávne porasty by bolo popretím práva na spravodlivosť ako imanentnej kategórie daného reštitučného práva k pôvodnému cirkevnému majetku. Obdobne aj vylúčenie parciel slúžiacich na zabezpečenie využívania poľnohospodárskej pôdy na daný účel (cesta, chodník, hospodársky dvor a pod.) z vydania nehnuteľnosti reštituentovi by mohlo znamenať v okolnostiach konkrétnej veci znemožnenie faktického užívania reštituovanej poľnohospodárskej pôdy, čím by došlo k popretiu samotného účelu reštitúcie.

36. Ústavný súd považuje za potrebné na tomto mieste upriamiť pozornosť na § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 220/2004 Z. z., podľa ktorého každý vlastník poľnohospodárskej pôdy alebo nájomca a správca poľnohospodárskej pôdy je povinný usporiadať a zosúladiť poľnohospodársky druh pozemku s jeho evidenciou v katastri.

Prípadné nesplnenie uvedenej povinnosti doterajším vlastníkom, resp. správcom a v dôsledku toho nepresná evidencia druhu parciel v katastri nehnuteľností nemôže privodiť zhoršenie postavenia reštituenta a spôsobiť tak ďalšiu krivdu.

K namietanému porušeniu označených práv výkladom ustanovenia § 6 písm. e) zákona č. 161/2005 Z. z.

37. Časť sporných pozemkov nebola sťažovateľke vydaná s poukazom na § 6 písm. e) zákona č. 161/2005 Z. z. z dôvodu, že tvoria chránený areál so 4. stupňom ochrany.

38. Podľa § 6 písm. e) zákona č. 161/2005 Z. z. vlastníctvo sa nenavracia k pozemku, ktorý slúži na účely obrany štátu, ťažbu vyhradených nerastov, chráneného areálu, národnej prírodnej pamiatky, chráneného krajinného prvku alebo ich ochranného pásma s tretím stupňom alebo štvrtým stupňom ochrany.

39. Z už uvedenej dôvodovej správy k zákonu č. 161/2005 Z. z. vyplýva, že cieľom prijatia tohto zákona bolo poskytnutie rovnakej ochrany vlastníctva cirkvám a náboženským spoločnostiam ako vlastníctva fyzickým osobám. Zachovanie princípu ústavnej rovnosti

ochrany vlastníctva všetkých reštituentov predpokladá taký výklad reštitučných zákonov, dôsledkom ktorého by bolo poskytnutie záruky spravodlivého výkladu aj ustanovení zákonov, ktoré vydanie veci neprípúšťajú. Uvedený prístup k aplikácii konkrétneho ustanovenia právnej normy vylučuje jej formalistický výklad.

40. Formalizmus charakterizuje nadmerné pridŕžanie sa textu právnej normy bez zohľadnenia súvislosti, za ktorých vznikla, či cieľa, ktorý jej tvorcovia sledovali. V prípade nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu (umožňujúceho napr. viac verzií interpretácie) alebo v prípade rozporu tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochybnosti, možno uprednostniť výklad *e ratione legis* (argumentácia zmyslom, rozumom, účelom) pred doslovným gramatickým (jazykovým) výkladom. Okrem toho v zmysle dnes už ustálenej súdnej judikatúry (napr. III. ÚS 36/2010 či I. ÚS 250/2010) nejasné a neurčité právne normy nemožno aplikovať a vykladať na ťarchu ich adresátov – účastníkov konania (strán sporu). Práve otázka reštitučných nárokov je mimoriadne citlivá a je potrebné v súdnych sporoch pristupovať k riešeniu veci tak, aby nedošlo k ďalšej krivde.

41. Krajský súd v zhode s okresným súdom k citovanému ustanoveniu zákona zaujal nielen nepresný gramatický a logický, ale aj formalistický výklad, pri ktorom poprel účel zákona č. 161/2005 Z. z. a reštitúcie vo svojej podstate. Návrh bol zamietnutý s konštatovaním, že slovné spojenie uvádzané v § 6 písm. e) citovaného zákona „*slúži na účely*“ sa vzťahuje len na pozemky obrany štátu a ťažbu vyhradených nerastov a pozemky, ku ktorým sa vlastníctvo nenavracia v zmysle uvedeného ustanovenia, t. j. všetky pozemky chráneného areálu, národnej prírodnej pamiatky, chráneného krajinného prvku alebo ich ochranného pásma s tretím stupňom alebo štvrtým stupňom ochrany.

42. Zo sťažnosti sťažovateľa vyplýva, že nevydané boli pozemky tvoriace chránené vtáčie územie. Pokiaľ zákonodarca v § 6 písm. e) vyňal z navrátenia iba konkrétne chránené územia a k týmto priradil aj daný stupeň ochrany, znamená to, že z navrátenia

nie sú vylúčené všetky chránené územia v danom ochrannom pásme, ale len chránené územia špecifikované zákonom č. 161/2005 Z. z.

43. Podľa § 17 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny (ďalej len „zákon o ochrane prírody“) lokality, na ktorých sa nachádzajú biotopy európskeho významu a biotopy národného významu (§ 6 ods. 3), biotopy druhov európskeho významu, biotopy druhov národného významu a biotopy vtákov vrátane sťahovavých druhov, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia, významné krajinné prvky alebo prírodné výtvyry, možno vyhlásiť za chránené územia:

- a) chránená krajinná oblasť (§ 18),
- b) národný park (§ 19),
- c) chránený areál (§ 21),
- d) prírodná rezervácia, národná prírodná rezervácia (§ 22),
- e) prírodná pamiatka, národná prírodná pamiatka (§ 23, § 24 ods. 3),
- f) chránený krajinný prvok (§ 25),
- g) chránené vtáčie územie (§ 26),
- h) obecné chránené územie.

44. Vychádzajúc z citovaného ustanovenia „chránený areál“ a „chránené vtáčie územie“ sú svojím obsahom rozdielne, pričom iba „chránený areál“ vydaniu nepodlieha. Všeobecné súdy pripísali podstatný význam danému stupňu ochrany bez zohľadnenia druhu chráneného územia. Takýto zužujúci výklad citovaného ustanovenia je ústavne neudržateľný. Bez dôsledného preskúmania, či dané územie je chráneným areálom alebo chráneným vtáčim územím je jednoznačný záver krajského súdu o nemožnosti vydania pozemkov arbitrárny.

45. Keďže znenie zákona o ochrane prírody na viacerých miestach výslovne počíta s vlastníctvom nehnuteľností súkromných osôb, niet zákonného dôvodu, aby cirkev a náboženské spoločnosti boli z takéhoto vlastníctva vylúčené. Povinnosti vlastníka súvisiace s ochranou prírody v takýchto prípadoch vymedzuje priamo zákon, vrátane sankcií v prípade ich porušenia.

46. Ústavný súd opakovane zdôrazňuje, že reštitučné zákony boli prijaté s cieľom krivdy minulé zmierniť v čo možno najväčšej miere, čo sú povinné všeobecné súdy rešpektovať pri ich aplikácii zavrnutím formalistického výkladu. Na podporu uvedeného dáva ústavný súd do pozornosti reálny stav niektorých nevydaných parciel, ktoré slúžia poľnohospodárskej výrobe vykonávanej v režime nájmu, prospech z ktorého plynie strane sporu vystupujúcej v namietanom konaní ako odporca.

47. S poukazom na uvedené ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 8 Co 950/2014 z 5. novembra 2015 (výrok 1 nálezu).

48. Keďže porušením práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie došlo k upretiu práva sťažovateľky vlastniť majetok, ústavný súd konštatoval aj porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy (výrok 1 nálezu).

49. Ústavný súd, rešpektujúc autoritu Európskeho súdu pre ľudské práva a jeho význam pre rozhodovaciu činnosť súvisiacu s navrátením vlastníctva, uvádza, „že nemožnosť navrátenia pozemkov potom ako sa zistilo, že ich okupácia bola nezákonná, nie je priateľská k Čl.1 dodatkového protokolu“ (bod 61, Belvedere Alberghiere s. r. l. v. Italy, sťažnosť č. 31524/96, rozsudok z 30. 5. 2000). Z uvedeného dôvodu vyslovil ústavný súd aj porušenie práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu (výrok 1 nálezu).

50. V súlade s § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde zrušil ústavný súd rozsudok krajského súdu v Nitre sp. zn. 8 Co 950/2014 z 5. novembra 2015 a vec mu vrátil na ďalšie konanie (výrok 2 nálezu).

51. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

52. Ústavný súd priznal sťažovateľke trovy konania za dva úkony právnej služby, a to za prevzatie a prípravu zastupovania a podanie ústavnej sťažnosti v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) v sume 312,34 € bez DPH a v sume 374,80 € s DPH. Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v súlade s § 11 ods. 3 vyhlášky pri 1/6 výpočtového základu na rok 2017 predstavuje sumu 147,33 € a režijný paušál sumu 8,84 €, k čomu sa prirátala DPH vo výške 20 %. Priznanú úhradu trov konania je krajský súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia (výrok v bode 3 nálezu).

53. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. októbra 2017